

Posudek oponenta bakalářské práce **Mytologie ve výtvarné edukaci**

Autor bakalářské práce: Bc. Šárka Brychtová

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Helena Kafková, Ph.D.

Oponent bakalářské práce: Prof. PhDr. Ladislav Daniel, Ph.D.

Obor: Výtvarná výchova se zaměřením na vzdělávání

Název práce: Mytologie ve výtvarné edukaci

Téma bakalářské práce **Mytologie ve výtvarné edukaci** bylo autorkou konkretizováno na materiálu kazetového stropu Zlatého sálu zámku Zachariáše z Hradce v Telči. Cesta české šlechty do Itálie v roce 1551 s cílem v Janově, která byla vypravena k uvítání českého krále Maxmiliána, pozdějšího císaře Maxmiliána II. a jeho manželky a sestřenice Marie při cestě ze Španělska do Čech, přinesla Zachariášovi z Hradce, majiteli zámku v Telči a přilehlého panství, bohatou inspiraci k přestavbě tamního sídla na renesanční zámek. Kromě návštěvy jiných míst měla podstatný iniciační význam pro telčské přestavby návštěva mantovských sídel vévody Gonzagy.

Část výzdoby zámku v Telči, konkrétně kazetový strop ve Zlatém sále, je věnována antické mytologii, podle autorky bakalářské práce figurálním motivům, orientovaným na témata lásky a morálky. Kazetový strop je naplněn ve 30 reliéfních polychromovaných kazetách, řazených ve třech řadách po deseti, postavami antických bohů, hrdinů a alegorií, odvoditelnými z renesančních emblematických spisů. Autorka práce je ikonograficky vysvětluje podle ilustrovaného emblematického spisu významného italského emblematika Andrey Alciata. Se spisem pracovala již ve své obhájené bakalářské práci na Ústavu pro dějiny umění Filozofické fakulty Univerzity Karlovy s názvem *Ikonografický program kazetového stropu ve Zlatém sále Státního zámku v Telči*. Uvedený Alciatův spis, podle autorky vydaný jako *Emblematum Libellum* v Lyonu roku 1550, je znám ve starších i pozdějších vydáních pod frekventovanějším názvem *Emblematum Libellus* nebo *Emblematum Liber*. Její závěry při identifikaci vybraných postav na kazetovém stropě, s nimiž v bakalářské práci pro Pedagogickou fakultu pracuje, vyznívají věrohodně, a upozorňují tak na nové uplatnění specifické italské renesanční motiviky v umění českých zemí a na různost cest, jimiž se po polovině 16. století české prostředí seznamovalo s ikonografií antické mytologie.

Bc. Šárka Brychtová využila získané poznatky ze své uměleckohistorické bakalářské práce pro pedagogické využití, vytvořila na jejich základě edukační program a sestavila edukační katalog pro žáky 8. a 9. tříd základních škol, kteří jsou podle jejího předpokladu schopni s motivy analyticky pracovat a na jejich základě proniknout k hlubšímu poznání ikonografie renesančního umění. Autorka užívá – ve zjednodušené podobě – termín ikonologie pro metodu proniknutí k hlubší rovině významu zobrazených motivů, což je podle jejího přesvědčení důležitou součástí cíle vytvořeného programu, a seznamuje i žáky se zjednodušenou podobou termínů ikonografie a ikonologie. Několik vybraných postav antické mytologie na kazetovém stropě autorka používá pro výklad morálních principů, které vkládal podle jejího přesvědčení Zachariáš z Hradce nebo sami umělci do zobrazených postav, spojených s dekorativními motivy vegetabilního rázu, propojenými s atributy postav. Dafné, Apollón, Prométheus, Dionýsos (Bakchus), Pan (Faunus), Afrodita (Venuše), Niké (Viktorie) a Demeter (Ceres) zastupují ve výběru řecká a římská božstva a na nich jsou autorkou demonstrovány příkladné principy lidského konání a jeho případné vzory.

Uměleckohistoricky-teoretická část práce má charakter určité simplifikace složité ikonografické problematiky, ale je vyložena vcelku komplexně a přehledně. Bylo by přínosné v práci citovat vždy příslušné tři „části emblému: krátký nadpis, alegorický obraz spojený do hádanky, kterou vykládá epigram, tj. prozaický nebo veršovaný výklad morálního obsahu.“ Pak by čtenář mohl sám posoudit, do jaké míry výklad autorky bakalářské práce odpovídá emblematickému zdroji a jaké další potenciální vlivy mohly na využití emblému ve výzdobě zámku působit.

Pedagogická část práce je vynalézavě a graficky pečlivě připravena včetně kultivovaně designově pojatých a zpracovaných výukových pomůcek. Připravený program může nepochybně v žácích prohloubit jejich vnímání antické mytologie i jejich vnímání renesanční vrstvy zobrazení mytologických postav antiky, která vypovídá o konkrétnějších cestách a zprostředkováních antického dědictví moderní době i dnešní současnosti.

Práce je kultivovaně jazykově podána, i když jsem v ní našel určité množství vybočení z vazby a přehlédnutých drobných jazykových nedostatků. Zaslouhuje jako kultivovaná a svědomitě provedená bakalářská práce s vynalézavě a poutavě připravenou pedagogickou částí uznání a navrhuji ji k obhajobě. S ohledem na určitou míru drobných pochybení navrhuji hodnotit ji známkou 1 až 2 podle průběhu obhajoby a rozhodnutí komise.

Prof. PhDr. Ladislav Daniel, Ph.D.
oponent